

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Egy évre
 Negyedévre 3

Felelős szerkesztő:
Dr. NEGEDŰS LORÁNT.
 Elődök és lapfőnökök:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 48. szám.

A városok ipari propagandája.

Debreczen, július 1.

Amióta a nagyarányú iparfejlesztő mozgalom megindult, az összes illetékes tényezők azon vannak, hogy a vidéki városok is kivegyék részüket az iparfejlesztés mozgalmából. És pedig nemcsak mint fogyasztóközönség központi hatóságai, hanem úgy is, mint az iparfejlesztés hivatott tényezői.

A városok feladatait ezen a téren már többször körvonalazták, sőt a legutóbbi időben konkrétan is fogalmazták azokat. Azok, akik a kérdéssel tüzetesebben foglalkoztak, ez alkalommal is elismerték, hogy helyes az államvezetőkörök törekvése ebben a kérdésben tudniillik, ha az országnak nemcsak fővárosát, hanem annak egész területét hozzáférhetővé akarja tenni az ipar számára. Jól ismerjük a városoknak is azt a törekvését, hogy a létesülni akaró ipari vállalatokat tőlük telhetőleg támogatásban részesítsék, de ez a támogatás jórészt csak erkölcsi s azonkívül a városok ezt a hajlandóságukat a nagy nyilvánosság előtt nem ismertetik egész részletességgel.

Németországban egész kifejlődött rendszere van annak, hogy az egyes városok mi módon tegyék híressé magukat arról, hogy teipük az ipar és kereskedelem számára mennyire alkalmas. Hogy a folyó és vasút mellett való fekvés, olcsóbb életmód, iskolák,

szellemi élet fejlesztése a speciális szükségletek, a hitelintézetek, a meglévő kereskedelem és ipar, a célszerűen berendezett vasuti forgalom, a város által olcsón megszerzett telkek, ármentesítés, vízvezeték és csatornázás, gáz, elektromos erő és világítás, jó munkásviszonyok és munkáslakásraalkalmas területek, az ipar mennyiségi és minőségi befogadó képességének közlése, egyes fogyasztó vidékek közelsége esetleg a vámhatáron kívül, az olcsó hajtóerő, beszerzési és rakodási lehetőségek, a fogyasztási területek stb., mind-mind mennyire alkalmassá teszik az illető várost arra, hogy ott megfelelő ipar- és kereskedelem fejlődhessen.

Ezenfelül tüzetesen fel kellene sorolni azokat a speciális kedvezményeket, melyeket az illető városok a letelepedő vállalatoknak megadni hajlandók.

Ezeket a módokat a városok kongresszusának segélyével kellene ellátni. A városok kongresszusának állandó intéző bizottsága felhívást intézne az összes városokhoz, amelyben egy iparfejlesztő bizottság létesítésére buzdítaná a városokat és egyúttal közölné azokat a fontosabb momentumokat, a melyeket a külföldi hasonló bizottságok szem előtt szoktak tartani.

Az egyes városok polgármestere értekezletre hívja össze az ottani kereskedelmi és iparkamara elnökségét, az ipartestület, az összes gazdasági egyesületeket, s mindazokat

a tényezőket, amelyek ipari, kereskedelmi, gazdasági téren tapasztalatokkal bírnak. — Ezekkel megállapítja az akció bizottságnak egész programját, mely természetesen több évre is kiterjedhet. Egyik fontos kérdés annak a megbeszélése nem léphetne-e fel maga a város egyik vagy másik irányban, mint egy egy hézagpótló iparvállalat létesítője, továbbá nem lehetne-e a helybeli nagyobb pénzintézeteket ilyen gyáralapításokban érdekelni, illetve részvételüket, vagy legalább is kezdeményezésüket biztosítani?

Ha a városok ezzel a programmal elkészültek, akkor ez nem jóváhagyás, mert hiszen erre nem szorultak, de abból a célból volna a központi bizottságnak beküldendő, hogy ez áttevődüljön a különböző programokat, megtehesse észrevételeit az egyes iparágak metalaní elhanyagolása tekintetében. — Mert az utóbbi éppen olyan nagy baj volna, mint amilyen felesleges befektetéseket okozna az egyes iparcikkekkel való túlprodukció. — Ha ezen az uton az egyes városok iparfejlesztési programja el készül és egységessé lesz téve, módot és alkalmat kell keresni, hogy ezt sokszorosítsuk és megfelelő módon terjesszük.

A Reichsrath összehívása. Bécsi értesülés szerint a Reichsrathot csak július tizenötödikére hívják össze. A N. Pr. azt jelenti, hogy a kormány mindjárt az összehívás

A gyászruha.

Írta: Radó István.

(Megjegyzés. Egy este végiggondoltam rövid és tartalmatlan életemen és sok apró, kínos esemény között néhány leányarc tünt fel a szemem előtt. Leányarcok, amelyeket mélyen égő, vad tűzű szemek világitanak meg, leányarcok, amelyeket szőke, sima haj glóriázott körül, leányarcok, melyeket összeszorított ajkak barázdája osztott kétfelé. — Emlékezetembe kerültek olyan leányarcok, melyek mögött mélyre leomló barna hajsátor adta meg a hátteret, láttam olyan arcokat, melyek simák, mozdulatlanok és olyanokat, amelyek szenvedélyesek, szenvedéssel teliek voltak. — És ezeknek a leányarcoknak mindegyiknek lassan, egymásután, halk hangon meséltem el a saját, szomorú, vig, bájos, vagy kínos történeteit. — Ezt az első mesét, ezt a történetet egy szőke, simaarcú, kékszemű leánynak mondtam el.)

A szokásos bemutatkozás után, amely az utcán találkozó ismert sietségével történt, úgy fordult a dolog, hogy Erzsébet és Károly egymás mellé kerültek. Nehezen indult a beszélgetés, hiszen nem tudtak egymásról semmit. Összekerültek azért, mert a fii barátja és a lány barátnője nagyon jól ismerték egymást, szerették egymást, beszélni akartak egymással.

Hátul mentek az ismerősök és elől ment egy pár ember, aki eddig egymásról semmit, de semmit nem tudtak, nem érezték egymást, nem hitték, gondolták egymást régi ismerősöknek.

A fii kifejezéstelen alaku fejével, görbe háttal, bizonytalanul tétovázó lépésekkel ment, élénk szemét végigjárta mindenkin, akivel szembe ment. Alacsony homlokába behullott egy-egy hajszál, mint ahogy benyulik egy-egy faág az erdő levegőjébe. Keskeny ajkai lassan mozogtak, anélkül, hogy szenvedély lett volna mozgásukban.

A lány ajka könnyen nyílt mosolyra. Örömmel, szeretettel adta oda magát a mosolynak, kacagásnak, nevetésnek. Mikor arca komoly és nyugodt volt, szeme akkor is huncutság nélkül, igazi érzéssel mosolított.

A fii sötétszürke ruhában ment, a lányon a kék szoknyához valami sötétvörös bluz volt. A fii egyszer végigpillantott magán és a lányon és ezeket a közönséges színeket valami olyan feleslegesen és bántóan harmonikusnak találta, hogy bosszantani kezdte.

Nem is nézett többé a leányra, csak úgy beszélt hozzá, előremeredt szemmel, maga elé mondva a szavakat.

Mikor hazakisérték a lányokat és a kapunál elváltak, Károly rátámadt a barátjára:

— Miért zavarsz? Miért kellett nekem ebbe a társaságba belekerülni? Miért vittél oda ezekhez a lányokhoz?

A másik fii megnyugtatta:
 — Ne féj, nem kell máskor találkoznod velük. Ne gyere velem sétálni.

Károly vállat rántott és megszokásból megint, másnap is arra ment. A lányokkal még sem találkozott. Nehány napon át egyszer sem találkozott. Károly egyáltalában nem érezte a hiányukat. Sétált épp olyan görbe lépésekkel, épp olyan gondatlan testtartással, mint máskor.

Mikor arra a helyre kerültek, ahol az első bemutatkozás történt, Károly mindig az Erzsébet sötétkék szoknyáját és hozzáhordott vörös bluzát látta, az arcára, szeméire, ajka mozgására nem is emlékezett. Nem is érdekelte a lány, csak az idegesítette, hogy ilyen öltözékű lánnyal kellett megismerkednie.

Valami kínos érdeklődéssel vigyázott mindig arra, hogy jól öltözött, csinos lányokkal érintkezzen. Egy jó cipő, szép kalap, finom harisnya kapta meg legjobban. Már el is felejtette volna a lányt, ha nem viselte volna azt a furcsa összeállítású ruhát.

Zoltán Vincze műépítész és építő mester Piacz-utca 71. szám.

Benzinmotorok, gőzlokomobilok, szivógázlokomobilok, utimozdonyok, cséplőgépek, aratógépek, losonci vetőgépek, resiczai aczélekék, Kalmár-féle rosták, teljes malomberendezések, keskenyvágányu vasutak stb. stb.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést! **A m. kir. államvasutak gőpgyárának vezérigazgatója Debreceni Kir. Rendelőség, Debreczen, Hatvan-utca 8 sz.**

után beterjeszti a bankszabados megfosz-
szabításáról szóló törvényjavaslatot, de
ennek tárgyalását ősz előtt aligha kezdeheti
meg.

Az appropriáció vitája.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma folytatta az appropriáció vitáját, nem sokkal nagyobb érdeklődés mellett, mint az első napon. Az ülés végén Lukács László pénzügyminiszter egy interpellációra adott válaszában nyilatkozott a dohányárak emelésének szükségességéről.

Részletes tudósításunk itt következik:

Návay Lajos alelnök fél 11 órakor megnyitja az ülést.

Az appropriáció.

Az interpelláció könyv fölolvasása után rátérnek a napirendre: az appropriációs törvényjavaslat tárgyalásának folytatására.

Szabó István gazdaapári a földművelő osztály panaszait adta elő és azt magyarázza, hogy a két éves szolgáltatásnak nem lesz semmi előnye, mert cserébe érte óriási áldozatokat kell fizetni. Különben a magyar fiúk, a kiket a lovassághoz osztanak be, három évet fognak szolgálni. Nincs tehát semmiféle kedvezményről szó.

Haller István a néppárt nevében kijelenti hogy bizalmatlanságuknál fogva nem fogadják el a javaslatot. Nem fogják megakadályozni a javaslat törvényerőre emelkedését, de ellenzéki álláspontjukat ki fogják fejteni. Elismeri, hogy háromnegyedévi parlamenti munka még nem lehet elég idő egy kormányzati program kifejtésére, épp ezért nem a múlttal, hanem a kormány terveivel foglalkozik. Ezeket nem látja kielégítőeknek és biztatónak, és így nem viselkedhet bizalommal a kormány iránt. A kormány a kényes kérdésekben nem mer színt vallani, bizonyították a választói reform, a nemzetre fontos kérdésekben pedig kudarcot vall. Bizonyították: a bankügy és a véderőreform. A szabadelvű párt régi rendszerének visszaállítása nem nyugtathatja meg a közvéleményt és nem támaszthat közbizalmat a kormány iránt.

A szünet után

Benedek János beszél: Felszólalásának

Amint így gondolkozott, töprengett, amint előtte vibrált a vörös bluz fénye, egyszerre a mellette menő fiu megbökte:

— Nézd Erzsit!

Felnézett és vagy nyolcvan lépésre vele szemben egyedül jött Erzsit. Gyászruhában volt. Szőke, elálló, puha haja kikigyózott a fekete krepp-kalap alól, egy-egy aranyszínű szálat elkapott a szél, mintha a napnak egy sugára csuszott volna át a sok feketeségen.

Károly meglepetten állt meg, lekapta a kalapját, s mikor a lány elment mellettük megfogta a másik fiu karját:

— Szervusz fiam, valamit kell mondanom Erzsinek, szervusz.

Szaladt a lány után, aki mint fekete vitorlás, sárgalámpájú hajó ment, siklott a sokszínű emberhullámok között.

Mellé lépett, köszönt neki, kezét fogták, a lány elmondta, hogy a bátyja meghalt, hirtelen és a fiu meleg szavakkal, simogató szoborogásokat rakva egy gyászborítékba burkolt szivre, vigasztalta a lányt.

Azután áttértek más beszélgetésre. Azok a szavak, amelyek az első beszélgetésnél nehezen, durván és erőltetve törtek ki belőlük, most mintha felszabadultak volna. Az a kézfogás, amely a részvétet öntötte át az egyik szívből a másikba, azok a szavak, amelyek a fájdalom gyalogösvényén

okát abban adja, hogy az appropriációs javaslat az, amelyben a pártoknak kötelességük, hogy véleményüknek kifejezést adjanak hogy alkalmasnak tartják-e a kormányt a megszavazott javaslatok végrehajtására, vagy sem. Meg van-e a bizalom a kormány iránt, vagy sem. Pártja álláspontját fejtegeti, amelynek kifejezése képen ő is, pártja is bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt. Reflektál ezután Haller Istvánnak a koalíció bukásának okairól tett futólagos megjegyzésére. Nem áll az, hogy a koalíció bukásának oka az lett volna, hogy nem volt ellenzéke. Igenis volt ellenzéke, sőt midőn a koalíció rájött arra, hogy a saját céljaival jött el-lentébe, midőn oly heterogen elemek egyesültek a lényegben különböző elvekért, akkor kivált egy töredék a koalícióból és az ellenzékkel egyetemben buktatta meg azt a kormányt, mely bomlásának csiráit már megalkulásakor magában hordta. Ismerteti a véderőreform súlyos újabb áldozatköveteléseit és az ezzel szemben nyújtott kárpótlásokat.

Beöthy László bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését az altruista bankról és Pozsony és Fiume költségkibocsátási jogáról szóló törvényjavaslatokról.

A vitát ezután megszakítják és áttérnek az interpellációra.

A dohányárak fölemelése.

Abrahám Dezső azzal kezd, hogy a mai nap gyásznapja a dohányzó magyaroknak. (Derültség.) Én magam nem szoktam dohányozni... (Derültség.)

Egy hang a jobboldalról: Ez nem hazafias dolog!

Abrahám Dezső előterjeszti a pénzügyminiszterhez intézett interpellációját, amely szerint a dohányárak felemelése nem volt indokolt.

Lukács László pénzügyminiszter válaszol az interpellációra. A dohánymonopólium ellen nem lehet kifogást emelni, mert ez biztosítja a dohányárak szabályozását. Az eddigi árak nem feleltek meg más államok dohányzásnak, sem a mi termelési viszonyainknak. 23 év alatt nagyon megváltoztak a viszonyok: növekedett a föld ára, növekedtek a munkabérek és a termelési költségek. Az államnak pénzre van szüksége és a jövedelmeket alkalmasabb téren nem lehetett fo-

értek el lassan és halk léptekkel a szivhez, összekötötték őket. Közösség létesült közöttük. Amit először, az első találkozásnál ügyességükkel, udvariasságukkal, kedvességükkel iparkodtak megtalálni, az a közösség most egyszerre közüjük toppant.

Károly nyugodt, okos hangján beszélt mindenről, apróságokról és érdekességekről és akkor hallgatott el hirtelen, mikor a lány megállt és kedvesen, szomorús mosollyal mondta:

— Otthon vagyok, Isten velem.

Károly eddig nem is vette észre, hogyan szoktak neki köszönni. Most olyan hatalmas, szivreszálló orgonazugással telt meg a levegő, ezekre a szavakra: Isten velem.

Mit is meséljek tovább magának, szőke-haju kis leány?

Károlynak az az egyszerű fekete ruha bennmaradt a szemeiben. Ha a villamoson ment, leszállt, mert egy feketeruhás lányt látott, ha gyalog ment lassan, megdölgött, hirtelen szaporára szedte a lépteit, mert előtte egy gyászruhás, szőke-haju lány lépettet.

Mit meséljek róluk magának, szőke-haju kis leány?

Szerették egymást, együtt jártak mindig, Károly kíváncsún látta gyászruhájá-

kozni, mint a dohánycikk árának fölemelésével.

A Ház tudomásul vette a pénzügyminiszter válaszát s ezzel az ülés véget ért.

Tejmizériák Debreczenben.

Gyors segítség kell a méregkeverők ellen.

A rendőrség a tegnapelőtt megindított s tegnap is megtartott tejraziát napról-napra folytatja s bár nem olyan erővel, mint az előző két napon, mégis igyekeznek elcsipni azokat a hamisítókát, akik méregdrága áron hamisított élelmi szert és különösen tejet hoznak be Debreczen város fogyasztó közönségének. Így ma reggel is vizsgálták a tejszállítmányokat, amelyek közül több elárusítótól elkobozták a tejet, mert azt vagy lefőlőzték már, vagy vízzel öntötték fel, vagy liszttel, gipsszel hamisították.

Bizonyos, hogy nagyon kis segítséget ez az ellenőrzés is nyújt, de szakértők és ezek közt Reitz János kir. főállatorvos véleménye szerint is, aki pedig nagy szeretettel foglalkozik Debreczen közlelmezési kérdésével, ez az eljárás, a rendőrségi ellenőrzés mai formája eredményre nem vezethet.

Reitz János véleménye szerint is itt radikális segítő eszközökre van szükség és ezek legjelentősebbike a vásárcsarnok és városi vegyvizsgáló állomás létesítése. Míg azonban ezek az eszközök általában az élelmiszerek tisztaságára és árának megállapítására bírnának befolyással addig a tejnek forgalombahozatalára és annak biztosítására, hogy a fogyasztó közönség jó, tiszta és olcsó tejet kapjon, a hatósági tejcarnok szolgálna.

Hogy a hatósági tejcarnok, milyen áldásos és hasznos eredményekre vezet, mutatja Temesvár város példája, ahol naponként 15000 liter legtisztább olcsó tejet szolgáltat a város a lakosságnak és meg kell még jegyezni, hogy ideálisan rendes és szép kezelés mellett, amelyhez összesen három ember kell.

Az egyes elárusítók ellenőrzése egymagában azért nem hatásos, mert a legnagyobb hiba és baj nem az, hogy a tejet lefőlőzik és vízzel öntik fel, hanem az, hogy a legtöbb helyen a legtisztátalanabbul kezelik. Helyszíni tapasztalatok szerint a legtöbb és külö-

ban a lányt és soha nem próbálta megcsokolni, mert gyászruha volt rajta.

Egyszer azt mondta Erzsit.

Kaptam egy új ruhát.

— Feketét? — kérdezte Károly.

— Nem, világoskék. Vége a gyásznak.

Holnap már felveszem.

Károly jókedve elmúlt. Nem tudta, miért, valami diszsonanciát érzett maga körül. Fanyarodottan beszélt, korán elköszönt:

— Rosszul érzem magam, Fáradt vagyok — mondta indokul.

— Holnap délután 6 órakor — felelte a lány és Károly igent intett.

Másnap felkereste a barátját.

— Ma megint találkozom Erzsivel — mondta — de szeretném, ha te is ott volnál. Azt hiszem, ma nem fogok tudni beszélni velem.

A másik fiu felvette a kabátját és elmentek együtt. A szokott helyen ott állott Erzsit világoskék ruhában. Nagyon szép volt a ruha és nagyon szép volt a lány. Károlynak legörbült a szája. A másik fiu ránézett.

— Mi az? — kérdezte. — Erzsit ma nagyon szép.

— Igen — felelte Károly és nézte a lányt.

Ugy látta, hogy a fehérvirágos kalap alatt fakó a puha, kedves aranyszőke haj, a világoskék szövetből barnán, zavarosan

Építész urak figyelmébe!

Élesdi oltott mész köbméter számára, friss Portland és Román cement kicsinyben és nagyban Klár Andor cégnél rendelhető meg. Raktár Margitföld-telepen. Telefon 445. sz.

Mosó pongyola 5 frt. és Lusztor köpeny 7 frt. 50 kr.

remek választékban Halmágyinál.

nösen kisgazdaságokban, de nagyon sok közép és nagyobb gazdaságban is a tehen a legpiszkosabb istállóban fekszik, az emlőire ragadt trágyát és egyéb piszkot a fejés előtt egyáltalán nem mossák le, hanem olyan piszkosan, amint a tehenet a trágyás szalmából felkelt, fejk meg.

Annál természetesebb, hogy a fejő cseléd sem igen törődik a tisztasággal s így a tejbe belefejnek minden piszkot, ami azután mindenféle fertőzésnek, betegségnek a következménye.

Ezt pedig csak úgy lehet megszüntetni, ha hatósági tejcarnok veszi át a termelők-től a tejet és azt a temesvári minta szerint hullámcsöveken át buktatva megtisztítja, miután előbb a behozott tejet vegyvizsgálatnak vetették alá.

Debrecenben ma a tejnagyereskedők a termelőtől a tejet 12 fillérjével veszik s adják 24—28 fillérért.

És pedig azt a tejet, amelyet a termelőtől átvettek, mert azt meg nem tisztítják. A közvetítők összes üzemköltsége és kiadása li terenként 1 fillérnél több nem igen lehet, de tegyük föl, hogy 2 fillér, akkor és még mindig elég szép üzlet és jóhaszon a tejcarnok létesítése, vagyis hatósági tejcarnok létesítése esetén nemcsak jó és tiszta, de olcsóbb tejet is tudna szolgáltatni a város a fogyasztó közönségnek. Egyszer már volt is szó ilyen létesítményről, de akor abban maradt. Pedig már akkor biztosítva volt a hatósági tejcarnok, hogy egyedül a macsi uradalomból 6000 liter tejet tudna kapni, ami pedig egy ilyen hatósági tejcarnok megindításához elégséges volna, mert később megkapná a többi szükséges mennyiséget is, miután a mellett, hogy a közönségnek olcsóbban adhatná a tejet, viszont egy-két fillérrel a termelőnek többet adhatna, mert hiszen a város haszonra nem dolgozna.

Még megjegyezte a főállatorvos, hogy már dolgozik is egy tervezeten hatósági tejcarnok létesítése érdekében, mert — ismételte meg — csakis ebben látja annak eszközét, hogy a tejjel való visszaélésektől megmentsék a debreceni közönséget, a mely amugy is élelmiszer dolgában annyira kiuzsoráznak.

emelkedik ki az eddigi hófehér nyak és a nevető, világos, halványkék szemek épp oly kifejezőestelenek, mint a ruha színe.

Mikor kezét fogtak, csak annyit mondott:

— Nagyon szép.

Azután is egész este alig beszélt. Nem fekete ruha libbent mellette és ez a kék szín idegesítette.

Észébe jutott neki az a kedves, félnap-sütéses őszi nap, amikor először mondták neki: Isten veled. És arra gondolt, milyen neveltséges lett volna világoskék ruhában ez a két szó.

Hazafelé mentek. Erzsi azt kérdezte:

— Károly, miért olyan csöndes. Mire gondolsz?

— A maga szép fekete gyászruhájára, amiből tüzesen, fényesen csillant ki szőke, sima haja.

Nem beszéltek többet. A kapu előtt azt mondta Károly:

— Isten veled, Erzsi!

Kezet nyújtott. Erzsi nem szólt semmit, megszorították egymás kezét és a két fiu elment.

Bizony, szőkehajú kis lány, Károly többé nem beszélt Erzsivel. Ha találkoztak, mélyen leemelte kalapját és lesütött szemekkel köszönt.

A trafikok nagy napja.

A debreceni nagytőzsde ostrom alatt.

Ma lépett életbe Lukács László pénzügy-miniszter rendelete a dohány- és szivarárak felemelését illetően. A trafikosok félték ettől a naptól és előre is készültek rá, hogy nagyon meg fog csappanni a forgalmuk. Ez az előre látott körülmény már napokkal ezelőtt be is következett és bizony még hetekig érezni fogják a trafikosok a Lukács László-féle rendelet hatását.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy az emberek a dohányárak drágítása után lemondtak volna a dohányzásról, vagy kevesebbet szívnának, mint eddig. A szivar- és dohány-fogyasztás a régi marad, csupán csak azért csökkent látszólag a trafikok forgalma, mert a szenvedélyes dohányosok az utolsó napokban hetekre, sőt hónapokra ellátták magukat dohánynyal, szivarral és cigarettával. Hiszen a trafikok az utolsó hét alatt valóságos ostromnak voltak kitéve és már tegnap valósággal az egész készletük elfogyott, úgy hogy sok helyen már ki se tudták szolgálni a fogyasztó közönséget.

A trafikosok bizony két-három hónapig is érezni fogják az utolsó hét óriási forgalmát, de mint ők maguk is tudják, ez a forgalomcsökkenés csak ideiglenes dolog, mert ha elfogyott az utolsó napokban beszerzett készlet, a dohányos ember a felemelt áru dohányt és szivart is éppen úgy fogja szívni, mint a régit, az olcsóbbat.

Az új trafik-termékek beszerzése a mai napon óriási mértékben igénybe vette Szentkirályi és Nagy dohánytőzsdéjét. Épen ma volt tizenhét esztendeje annak, hogy Szentkirályi Tivadar átvette a nagytőzsdét, amely ezt a nevezetes dátumot példa nélkül való, — emberföltött munkával volt kénytelen megülni. A kistrafikosok már a hajnali órákban csoportosultak a nagytőzsde helyisége elé, amelyet egész nap valóságos ostrom alatt tartottak. Normális körülmények között a nagytőzsde két alkalmazottja bonyolítja le a kistőzsdék megrendeléseit, ma pedig hét ember végezte ezt a munkát reggel 5 órától este 8 óráig, minden megszakítás nélkül, még ebédelni sem mentek haza s este 8 órakor még mindig 150 megrendelés várt elintézésre. A nagytőzsde mai forgalmáról a következő számadatok nyújtanak fogalmat:

Portorikó 30,000, Trabuco 18,000, Rövid szivar 35—40,000, Hölgy 140,000, Király 20,000, Sport 20,000, Dráma 140,000, Virginia cigarettá 20,000 fogyott el ma s míg például a Király cigarettából 2000, a Sportból 1000—800—600 darab az eladás napi átlaga. A nagytőzsdének a mai bevétele 40,000 korona körül volt.

A pénzügyörség emberei ma sorra járták a kistrafikosokat és mindenütt fölvetették a rak-tár állományát. Természetesen ez a munkálat is akadályozta, hogy a kistrafikosok üzletme-nete visszazökkenjen a rendes kerékvágásba.

SPORT.

A VASÁRNAPI FOOTBALLMÉRKÖZÉS.

F. J. A. K.—Debrecen matche.

Fokozott érdeklődés előzi meg a vasár-napi mérkőzést. Az elenfél igen jó klasszisa, meg a sok viszontagságon átment debreceni csapat formája olyannyira nyíltá teszi a mérkőzést, hogy annak eredményét tippelni sem lehet. A Fővárosi Ifjak Atlétikai Köre (F. D. A. K.) egyike a főváros legszimpatikusabb csapatjainak. Fialat csapatjuk már anynyi sok szép eredményt ért el egy a football-

ban, mint a sport egyéb ágaiban, hogy fejlődése elé nagy bizalommal nézzenek.

A D. T. E. igen jóképességű csapattal áll ki. A védelemben Kiss, Lorda, Hofi, a balsorban Tolnai II., Wohrab, Markovics, a csa társorban Moskovics Dugó, Krufi, Berke, Bach fognak játszani. Ez a csapat ha ambícióval és lelkesedéssel fog dolgozni, úgy leg alább si egyenlő lesz ellenfelével.

Mindenesetre igen érdekes és a Zs. A. K. játékmódorát ismerve, jair és szép játéokra van kilátás. Biró Haas (D. T. E.) lesz.

A mérkőzés tekintve a meleg délutánokat fél 6 órakor veszi kezdetét, amikor a pálya már igen kelemes és hűvös. Reméljük, hogy az a lelkes érdeklődő közönség, amelynek száma mérkőzésről-mérkőzésre gyarapodik, ismét megtölti a sportteret és hogy mihamarább rekord közönségről lesz módunkban beszámolni.

A hármas kaland.

Egy fiatal asszony és két katona.

Brassóból jelentik: A minap éjjel ideérkezett egy fiatal budapesti asszony, egészen egyedül. Az „Európa“-szállodába akart hajtani. Kosarát gey hordár föltette egy fiakker bakjára, az asszony pedig értékes holmival telt kékításkáját ilése mellé helyezte. Egyik utcában hirtelen egy katona ugrott fel a kocsi hágsójára és elkapta a kékításkát és eliramodott vele. A fiakkeres, mintha misem történt volna, tovább hajtott. A kárvalott hölgy, megpillantván egy rendőrt, megállította a kocsit és elpanaszolta neki a dolgot. Erre visszafordult a kocsi. Amig ez a jelenet lejátékozott a rendőrral, katonai botrány történt a Kut-utca sarkán. Egy honvédőrmester megszólított egy őrvezetőt, hogy miért nem szalutált neki. Ebből szóváltás támadt a két altiszt között, majd az őrvezető ököllel mellbevágta a főlebb valóját, aztán futásnak eredt. A meglopott uriaszony fiakkerje éppen ebben a pillanatban ért a Kut-utca. A megszorított őrvezető egy merész ugrással benn termett a kocsi-ban és nem is hederítve az utas hölgyre, rákiáltott a kocsisra:

— Pajtás, hajts gyorsan, kapsz egy koronát!

A kocsis szótfogadott és veszett iramban hajtotta a lovakat. A meglepett uriaszony még fel sem ocsudhatott a honvéd vakmerőségétől, amikor az őrmester utolérte a fiakkeret és fölkapaszkodott a kocsira, a két hadi tiporta, gyomrozta, püfölte egymást és eközben a szerencsétlen hölgyet — minden sértő szándék nélkül — is kegyetlenül oldalba döfködték, cibálták és rugdalták. A csatának néhány rendőr vetett véget. Az őrvezetőt közrefogták és bekisérték a hölgynek pedig azt a tanácsot adták, hogy csak hajtasson az „Európa“-szállóba, majd igazságot szereznek neki. A kocsis fordított egyet a rudján és elindult a szálló felé. Az agyonijesztett, összekar-molt uriaszonyt elhagyta ereje. Éppen a „Transylvania“-kávéház előtt jártak, mikor a kocsis, hátrapillantva, észrevette, hogy utasa ájultan fekszik az ülésen.

— Segítség, egy nagysága leájult! — kiáltott be a zsufolt kávéház terraszára.

A következő pillanatban sokan, többnyire katonatisztek és fiatal emberek ott termettek a kocsinál és az elalélt hölgyet bevitték a terraszra. Természetesen — hisz fiatal emberek voltak, a hölgy pedig csinos — először kigombolták az ájult nő bluzát, levetették a füzőjét és így tovább. Ez volt a harmadik és a legkellemetlenebb kalandja. Az ellopott utitáska különben nem került meg.

Kizárólag

Ráhmer Sándornál

Bächer-Melichar-Johnston gépgyárak fióktelepen
Debreczen, Piacz-u. 43.

a Dréher sörcsarnok mellett, szemben az eddigi raktárral.

Legjobb és legolcsóbb Manillazsineg kéveköti aratógépekhez
hullámos tárcsás boronák

(közvetlen az aratás nyomán használva megóvja a talajt a kiszáradástól)
eredeti Bächer acélekék, könnyű kettősekék (Hajdu és Szabolcsban több ezer darab használatban.)

Védelmet a por ellen.

*

Köztudomásu, hogy a debreceni ember végtelenül türelmes. Fölszisszen ugyan, ha nagyot csikordul ujból és ujból rajta állami és városi adóprés, káromkodik és végül fizet és sohasem törődik azzal, hogy tömérdek közáldozatáért maga mit érdemelne és mit kap?

Csak ez a végtelen közöny magyarázza meg, hogy ekkora nagy városban, fennen hirdetett nagy kultúra közepette ilyen embergyilkos viszonyok közt kell oly óriás embertömegnek küzködni a létért.

Az a porfelleg, amely utcáinkon egy-egy kocsi nyomán felkavarodik és amely este felé már annyira gyarapszik, hogy néhány száz lépésnél tovább látni nem lehet és a mely csak késő éjjel tud lehiggadni: ez a porfelleg az, amit a nálunk járó idegen soha el nem felejt, még akkor sem, mikor Délibá-bos Hortobágyunkat és egyéb délibáb — értékü kultur — dicsőségiinket réges-régen elfelejtette.

Ez a porfelleg az, amelynek legnagyobb részt rovására írható a légzőszervek nagy népbetegségeinek és egyéb fertőző betegségeknek Debrecenben megdöbbentően nagy számtömegü, fekete statisztikája.

Csendes, békességszerető emberek vagyunk mi, debreceniek. És megnyugszunk abban, ami van; apánk, nagyapánk is épügy szivta a port, mégis élt, amíg élhetett. Hal-lom is már a kacagást, látom a szakértő-aj-kak mosolyát, micsoda naív beszéd, hogy védelmet követelünk a por ellen! Hiszen ezt a városi több oldalról könnyen mozduló homok földek veszik közre, befújja onnét a port a szél, lehetetlen ellene védekezni.

Urain, kacagók és szakértően mosoly-gók, Hollandiának kegyetlenebb zsarnok szomszédja van: a tenger, amelynek vize helyenként magasabban van, mint a megmű-velt és lakott földek. De emberek és férfiak laknak ott, akik kikövetelték erős, kemény munkával a tengeről a földet és életüket! És ugyancsak oly kemény harccal és munkával védik is azt meg ellene.

Hát mi, debreceniek, mihamar százezerre növekvő embersereg, tétlenül és gyáván ülünk itt, a portenger partján?! Mi nem tudunk védekezni, sőt nem is akarunk? Nézzük, hogyan sápad meg a gyermekeink arca? Nézzük, hogyan pusztulnak emberek, akikben emberhez illőbb életviszonyok között pirosvérü lüktető erő hullámanek, képesek volnának munkára, harcra és életélvezetre.

Hát mi ahelyett, hogy védekeznénk, azt cselekedünk, hogy a legforgalmasabb utcáinkat a csupán országútra való, port ontó tört-kő burkolattal látjuk el és hogy még gyilkosabb hatásu legyen, behintjük azt utépítés címe alatt arasznyira por-réteggel! Vannak utcák, amelyek a nemrég megcsinált utburkolat miatt a legerősebb tüdejü ember is fuldokolva és átkozódva járhat.

A por ellen nem védelem, ha mutatóba a város egy utvonala por-olajjal van leöntve, az sem védelem, ha imigy-amigy végig per-metezzük az utcákat.

Ennek a városnak nagy terheket viselő közönsége megkivánhatja és ha kell, megkövetelheti, hogy végre egyszer a por ellen energikus és bármily nagy összegbe kerülő háborút kezdjünk. Nyugodjanak meg a város atyái, amit erre költenek, fel nem panaszolja senki. És keletkezzen a mai pár ezer koronát magasan meghaladó terhünk belőle, a polgárok élete és egészsége megéri.

Kívánatos pedig első sorban, hogy a város területén, forgalmas utcákon többé port ontó tört-kövezés ne készülhessen.

Addig pedig, míg kövezési program-

munk megvalósul, kívánatos és szükséges, hogy a forgalmasabb utvonalak porát olajjal leöntssük, minthogy vizünk, ehhez hasonló eredmény elérhetésére elég mennyiségben nincsen. A külsőségekről befújt por aztán csak nagy szélben lesz alkalmatlan. Ha az utca porát lekötjük, nagy eredményt ér-tünk el.

Kívánjuk továbbá, hogy azok az utvona-lak, amelyek forgalmas nagy utcáink közvet-len-közlelésben, a város területén számos he-lyen, teljesen kövezetlenek, soronkívül kö-veztessenek, úgy, amint legutóbb a vasuti ál-lomás környékén levő néhány utca soronki-vül burkolását elővettük.

Költség pedig mindezen feladatoknál nem számít, szóba nem jöhet. Mert, amit fős-vényen ily egészségvédelmi várospolitikai feladattól elvonak, elveszítjük kórházi költ-ségként és elveszítjük abban a nagy erő-csökkenésben, mely a város lakosai egész-sége megromlásának anyagilag is számításba veendő következménye.

Védelmet tehát a por ellen!

Dr. Rácz Lajos.

Liliomtípró hitoktató.

Förtelmek egy zárdai iskolában.

A *Világ* című lap mai számában hosszú leleplezést közöl egy fiatal temesvári káplár-ról, aki a reá bízott iskolás kis leánykák kö-zül tizenkettőt megbecstelenített. A fiatal ká-plán ellen följelentést tettek a gyerekek szülei, az ügyesség pedig meg is indította a bűnös pap ellen a vizsgálatot.

A káplánt Lambert Dezsőnek hívják. Jó családból való apja Temesváron tiszteleiben álló ügyvéd volt. Egy lelkésztestvére is volt a bűnben, Geiszt Antal, aki viszonyt folytatott egy tizenöt éves leánnyal, s ez a viszony nem maradt következmények nélkül. A fiatal ká-plán öngyilkosságot követett el, s így menekült meg a földi igazságszolgáltatástól.

(A förtelmes hittanórák.)

A temesvári zárdai iskolába járó kisleá-nyok, különösen a harmadik elemi osztályba járók, tehát a körülbelül nyolcévesek már he-tek óta mondogatták nagy titokban, hogy a katekéta tisztelendő ur furesákat csinál a hit-tanórák alatt. Közülük ezt is, azt is megfog-dossa, megtapogatja, aztán felemeli egy szék-re, asztalra vagy a terem fala mellett álló ala-csony szekrényre állítja, a lábukat fogdossa, ruháscákjukat is felemeli.

Mindezt pedig ott az egész osztály előtt teszi. A kisleányok sokszor észrevették, — hogy délutánonkint, ha nem is volt sikola, — társnőik közül ez is, az is, a tisztelendő ká-plán urnak a lakására megy, mert a káplán ur hivatja őket. De hogy mi történt velük, azt többet azok, akik ott voltak, kis társnőik előtt sem akarták bevallani. Voltak a nagyobbacs-ka leányok közül olyanok, kik nyíltan beszél-ték, hogy a tisztelendő ur cukorral szokta a szobájába csalogatni a kisleányokat és ottan disznóságokat csinál velök.

(Az áruló ruha.)

Az iskolákban a vizsgák június közepén voltak. Az egyik záróvizsgára Imhoff Béla nyomdász felesége tiszta ünneplő-ruhába öl-töztette nyolcéves Hilda leányát. A kisleány elment az iskolába, elment délután is a hit-oktató urhoz és amikor haza jött, édes anyja levetkőztette és a rendes ruháját akarta reája adni. Ekkor vette észre a szerencsétlen anya, hogy leányának fehér kis nadrágja foltos. A leány már előző nap is panaszkodott az any-jának, hogy alsó testében nagy fájdalmakat érez, de többet sem a fájdalmak, sem a pisz-kos alsóruha okáról nem akart bevallani. —

Imhoffné ekkor a kisleányt Zanker dr. orvos-hoz vitte, aki a kisleányt megvizsgálta.

Zanker dr. orvos a gyermek megvizsgá-lása után konstataulta, hogy az alsóruha er-kölcstelen merénylettől piszkos. Egy férfi nyult a kisleányhoz, mindenesetre merény-letet akart elkövetni. Most már a szerencsét-len anya sirva, fenyegetőzve kezdte a kis-leányt vallatni, aki szepegve elmondta, hogy mi történt vele. A kis Imhoff Hilda a vizsga után felment a káplán ur szobájába. A tiszte-lendő az ölébe vette és itt a kisleány a legna-gyobb részletességgel elmondotta az aljas merényletet, amelyet rajta a hitoktató elkö-vetett.

A kisleányt az anyja ezután a lesújtó val-lomás után a kerületi betegsegélyző pénztár szanatóriumának igazgató főorvosához Si-monyi Gyulához vitte, aki a gyermek meg-vizsgálása után megerősítette, hogy a kis-leánnyal egy férfi érintkezett, a gyermek ve-szélyesen megsérült és megfertőzték. Súlyos nemi betegséget kapott.

A káplán lelkét még sok bűn terheli, mert a kisleányon kívül még tizenegyet fer-tőzött meg.

(A lányok vallomása.)

A kis áldozatok egy értelemben azt val-lották, hogy a hitoktató ur kettesével, hár-masával lakására hívta őket.

A káplán az egyik kisleányt rendszerint ozzonnáért, a másikat cigarettáért, cukor-káért küldte, a harmadikat pedig rendszerint meggyalázta. Sokszor egy-egy kisleánnyal a hegedűjét vitette az iskolából a lakására. A szobában lebecsátotta a függönyöket, az aj-tót bezárta. A hitoktatás után azzal bocsá-totta el a gyermekeket, hogy odahaza az édesapjuknak és édesanyjuknak semmit sem mondjanak el, mert ezzel halálos bűnt követ-nek el. A gyermekek halgattak otthon, ha kellett, hazudtak. Azt mondták, be voltak zárva, nem tudták a hitant, azért jöttek ké-sőn haza.

Később már egész osztályok a zárdai iskolában összejátszottak, összebeszéltek.

A tanítónő tragédiája.

Öngyilkosság két elégséges miatt.

A szatmári református felsőbb leányis-kola és tanítónőképző internátusban tegnap délben öngyilkossá lett egy leány, aki most tette le a tanítónői képesítő vizsgát. Az öngyilkos Séra Katalin, 25 éves leánya egy deési tanár özvegyének. Hisztérikus nő volt, akit állandóan elkeserített folytonos beteges-kedése. Több operációt állott ki, fülbajos volt s legutóbb hat fogat huzatott ki. Ezek miatt állandóan öngyilkossági tervekkel foglalko-zott.

A vizsgák e héten fejeződtek be az inté-zetben és Séra Katalin, akivel szemben a tan-testület betegeskedése és nehéz felfogása mi-att elnézéssel volt, két elégségest kapott bi-zonyítványában, a többi tárgyból jó osztály-zata volt.

Ma, szombaton akart hazamenni az édes-anyjához, akitől azonban levelet kapott, hogy *ha a diplomájában elégséges is van, nem nyerheti el az állást, amire Deesen pályázik.*

Az amagy is betegesen érzékeny leányt ez végleg elkeserítette. Nyomban ebéd után bevonult az internátus üresen álló kórházi ter-mébe és sztrichninnel megmérgezte magát. Társnői csak a halálhörgésre lettek figyelmes-sé s mire segítségére siettek, már kiszenev-dett.

Koncz József fest és vegyileg tisztít mindennemű ruhát, valamint csipke és szövés függönyöket kifogástalanul. Telefon szám 701 Debreczen. Gyár és főüzlet Arany János-u. 10. Fiókküzetek Batthyányi-u. 2. Vár-u. 3

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet ujdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. Weisz Adolf ;:; Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. ;:;

Édesanyjához irt utolsó levelében Séra Katalin azt mondja tette okául, hogy két elégséges volt a diplomájában.

Az öngyilkos leány zsebében egy kis papírcsokót találtak, ezzel a felirással: *tiz gramm sztrichnin*. Az intézetben nem is sejtik, hogy hol szerezte be Séra Katalin a mérget.

KÖZOKTATÁS.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. — A debreceni nyilvános m. polg. fiúiskolában a jövő tanévre szóló előzetes beiratások napoként d. e. 9—12-ig tartatnak meg az iskola Arany János-utca 18. szám alatti helyiségében.

— **Szünnidei gyermektelep.** A t. c. szülők és gyámok értesítettnek, akik gyermekeiket a szünnidei gyermektelepben való részvételbe előjegyeztették, beiratás végett Kuthi Zsigmond igazgatónál (Kápolnási-utca, igazgatói iroda) jelentkezhetnek: f. hó 2-án, vasárnap délelőtt 8—12-ig és naponta délelőtt 8—9-ig. Egyben értesítjük a t. c. szülőket, és gyámokat, hogy a szünnidei gyermektelep f. hó 3-án hétfőn délelőtt 9 órakor veszi kezdetét. A statusquo izr. iskolaszék.

— **Beiratkozás a kereskedő társulat polgári fiúiskolájába.** A beiratkozások a Kereskedelmi Tanintézet Piac-utca 8. szám. II. épület földszinti helyiségében 5. sz. a. f. hó 1., 3. és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9—12 és délután 3—5 órakor. A beiratkozáshoz felhozandó a legutolsó iskolai, első osztályba való beiratkozásnál pedig az elemi negyedik osztályú iskolai és születési bizonyítvány, továbbá az újraoltási bizonyítvány; egyúttal legalább negyedévi tandíj, 6 korona beiratási díj és az egyes hitfelekezetek által megállapított vallástanítási díj is befizetendő. — Minthogy csak korlátolt számban vehetünk föl tanulókat, felhívjuk az érdekelteket, hogy gyermekeiket hely biztosítása céljából már most irassák be, mert szeptember hóban csak akkor lehet beiratkozni, ha még üres hely áll rendelkezésre. A kötött létszám miatt az évközben kilépők hely elfoglalás miatt az egész évi tandíjat kötelesek megfizetni. Az évi tandíj 60, azaz hatvan korona, a beiratási díj hat korona. Az évi tandíj negyedévi részletekben is fizethető. Az igazgatóság.

Beiratkozás a fiú és női felső kereskedelmi iskolába. A beiratkozások a Kereskedelmi Tanintézet helyiségében Piac-utca 8. sz., az első emeleten 23. sz. a. levő igazgatói irodában f. hó 1., 3. és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9—12-ig és délután 3—5 órakor. A beiratkozáshoz felhozandó a legutolsó iskolai bizonyítvány, alsó osztályba iratkozásnál pedig a középiskolai IV. osztályú és születési bizonyítvány, továbbá az újraoltási bizonyítvány, egyúttal legalább két havi tandíj és az egyes hitfelekezetek által megállapított vallástanítási díj is befizetendő. Minthogy tanulókat csak korlátolt számban vehetünk föl, felhívjuk az érdekelteket, hogy gyermekeiket hely biztosítása céljából már most irassák be, mert szeptemberben csak akkor lehet beiratkozni, ha még üres hely áll rendelkezésre, az elkészített létszámon felül csakis miniszteri engedéllyel vehetők fel. A kötött létszám miatt az évközben kilépők hely elfoglalás miatt az egész évi tandíjat kötelesek megfizetni. Az évi tandíj kettőszáz korona, mely negyedévi részletekben, sőt kérelmezés esetén havi részletekben is fizethető. — Az igazgatóság.

Debreczeni ifju az idegen légióban.

Menekülés a Szaharából.

A pestvidéki törvénytörvényesek a napokban egy rendkívül érdekes polgári pert tárgyalt. A per közelről érinti egyik neves debreczeni családot, a Bay-családot s így már ebből a nézőpontból is érdekes a per, a melyet azonban főként az emel ki a polgári perek szokott szűrkeségéből, hogy az Bay Kálmán, az ismert debreceni fiatalembernek az idegen légióból való megszökése, vagy megszőkötése körül forgott. A pert egyik fővárosi esti lap meg is említette s ennek kapcsán a szöktetésről és szökésről téves adatokat közöl. Munkatársunk ma beszélgetést folytatott Bay András dr. debreceni ügyvéddel, a legionárius Bay Kálmán testvérbátyjával, aki a kalandos szöktetési tervről és a szökés izgalmas történetéről a következő érdekes adatokat mondta el.

Az idegen légióban.

Bay Kálmán, aki a debreceni ifjuságnak egyik sokat szereplő tagja volt 1910. év május havában távozott el Debrecenből s Magyarországból, ahonnan Franciaországba — ment. Párisban jutott arra az elhatározásra, hogy beáll az idegen légióba. A fiatalember itthon katonai iskolát is végzett, önkéntes is volt s így azt hitte, hogy a legióbeli kaonakodás viszontagságait könnyen megbírja. Elment tehát Marseillesbe, ahol a légió toborzók székhelye van s ott beállott az idegen légióba, aláorta a szokásos szerződést s rövid idő múlva már Afrikában volt, ahol Sidi bey Abesben állomásozó zászlóaljhoz osztották be. Bay Kálmán értesítette a családját az eseményekről s Bay András dr. havonként 200 frankot küldött öccsének. A fiatal legionárius tehát némi kényelemről is gondoskodhatott s miután a pénznek mindenütt meg van a hatalma, a pénzzel Sidi bey Abesben is javíthatott valamit helyzetén, a mely különben nem a legfényesebb.

A legionárius lett fiatal ember, aki ad dig egész életén át ur volt, a sidi bey abesi szolgálatot nem tartotta nehéznek és nem is ezért határozta el magát arra, hogy elhagyja az idegen légiót.

A szökés okai.

Szeptember első hetében értesült Bay Kálmán arról, hogy mihelyt a gyakorlatokat bevégezték, tehát szeptember vége felé az a század, amelybe őt is beosztották a Südbe megy, vagyis a marokkói határnak délen a Szaharában fekvő részeire. A francia politika ugyanis az, hogy félszázadokat tart egyhónapi járőrföldre egymástól a marokkói határon és ezeket a kirendelt őrszemeket az után előre tolja mindig néhány kilométerrel Marokko belseje felé. Az ilyen félszázadok félevenként kapják élelmi szereiket karavánok útján egymással csak több heti időközökben jeltáviratokkal tudnak érintkezni. s nem igen tudják, kit mikor pusztítanak el a ellenséges arabok, a retenes hőség, az éhség, szomjúság, nagy ismeretlen betegségek. — Ilyen apró déli határ-állomásra akarták kiküldeni Bay Kálmán és századát. Ekkor határozta el magát a szökésre, mert tudta, hogy ezek a pontok a legveszedelmesebb helyek, ahonnan nagyon kevés legionárius kerül vissza sidi bey abesi kaszárnyába.

A szökés terve.

Abban az időben telt le egy olasz legionáriusnak öt évi szolgálati ideje. Bay Kálmán ezzel az olással beszélte meg a szökést s az olasz hajlandónak is nyilatkozott, hogy Bayt a szökésben elősegíti s szerez számára ruhát és jegyet. A szökés tervét Bay Kálmán közölte családjával is. Bátyja Bay

András dr. azonban félt attól, hogy öccse idegen emberekkel, idegen vidékeken kísérelje meg a szökést minden segítség nélkül s ezért Bay András dr. elhatározta, hogy ő maga utazik le. Öccse számára utlevelet is készített.

Bay András dr. azonban nem utazhatott le s ezért fölkereste Magyar budapesti magándetektívét, hogy küldjön valakit Algirba öccsének a szökésben való segítségére. Magyar 800 koronáért el is vállalta a megbízást és Breuer Dávid nevű alkalmazottját küldte, akinek Bay András dr. még külön ezer koronát ígért siker esetére.

A magándetektív ruhát, pénzt, utlevelet, ollót és borotvát vitt magával, hogy Bay Kálmán ott átöltöztessék s szakállát, bajuszát leborotválhassa. Mindemelőlkészületekről értesítették Bay Kálmánt is, akivel táv iratok és levelek útján percre megállapított pontossággal közölték. Breuer utnak is indult, meg is érkezett Sidi bey Abesba szeptember 19-én hétfőn este.

A találka helye a Place de la Carnoton lévő Caffé Lyonnaise volt, ahol Bay Kálmán várta Breuert. Kedden délután négy órakor találkoztak is. Breuer megismerte a neki átadott fényképről Bay Kálmánt, akivel azután meg is beszéltek a szökés tervét s kimenve a városból a körülfekvő nagy erdő parkba közösen megjelöltek egy bokrot, amely alatt találkozni fognak. Ugy határozta el, hogy itt öltözik át Bay s itt alakítja át arcát.

Elkövetkezett szeptember 21-ike, szerda délután. Bay Kálmán a parkban izgatottan idegesen várta Breuert.

A várakozás percei rettenetes lelki izgalmak közben rohantak és Breuer nem jelentkezett. A délután már elmúlt, fölhangzott a retreat és Bay Kálmán kétségbeesetten látta, hogy Breuer cserben hagyta. Futva rohant a kaszárnyába és különös szerencséje volt, hogy oda a takarodó után még bejuthatott. Másnap azonnal sürgönyözött bátyjának, hogy Breuer cserben hagyta, szökése nem sikerült. Az történt ugyanis, hogy Breuer megijedt a dologtól és még kedden este megszökött Sidi bey Abesből.

A Bay-család kétségbeesetten vette tudomásul a dolgot s ijedségük, rettegésük mégcsak növekedett, amikor a legutoljára küldött 300 frank azzal jött vissza, hogy az nem kézbesíthető, mert Bay Kálmán megszökött.

A szökés.

Amikor Breuer cserben hagyta Bay Kálmánt ez tovább foglalkozott a szökés gondolatával. Közben gyorsan közeledett az a nap, amikor a századnak a déli határ-állomásokra kellett indulniok. Elkövetkezett, péntek, szombat, s a század hétfőn már indult.

Ugy látszott, hogy a menekülés lehetetlen. Segítség nem volt, a legionáriusokat pedig erősen őrizték.

Végre szombaton közölte vele az olasz bajtárs, hogy kiszabadult és vasárnap utazik s hogy rendelkezésére áll. Bekövetkezett a vasárnap. Az olasz legionárius a szállóban szobát bérelt, ruhákat, borotvát, egyéb eszközöket hozott ide. Ide jött föl délután Bay Kálmán.

Átöltözött, szakállát, bajuszát leborotválta s mint előkelő, elegáns ur hagyta el a szökevény legionárius a szállót és ment barátjával a vasutra, aho lazonban egy legionárius káplár két legénnyel állt őrt és alaposan szemügyre vette az elutazókat. Bay remegéssel izgatottan látta, hogy a káplár gyanusan erősen nézi, úgy forgolódott tehát, hogy arcát ne igen láttassa a legionárius kopóval. Végre csengettek. Hét óra 57 perc volt este s a vonat a Sidi bey Abes állomásról kirobogott s vitte a szökevényt Algir felé. Innen azután könnyű volt hajón Marseillesbe jutni.

Itthon azalatt a Bay-család rettegve gon-

Zacherlin

csak üvegekben, ahol kártyák kifizetésre

dolt arra, hogy mi történt Bay Kálmánnal. Sikerült a szökése, elfogták, él-e még? Szeptember 30-án azután a következő sürgönyt kapta Bay Kálmán bátyja:

Bay Andras Hongrie Debrecen Csapó-utca. Genova sc. 4. 17. 3/40. Hemoegz hotel Brittanikába erkerbein Kálmán.

A távirat az előre megbeszélte jelek szerint azt jelentette, hogy Bay Kálmán megszökött a genuai Britannica szállóba érkezett.

Néhány nap múlva Bay András dr. és Bay Kálmán Budapesten találkoztak. Az édes magyar haza levegőjében ismét urra lett a fiatal ember, aki azóta családi körében van itthon Debreczenben.

Breuer Dávid szerepe.

A kérdéses per abból keletkezett, hogy Magyariek nagyobb összeget követeltek, bár eredményt nem értek el, sőt Bayt az ügynek cserben hagyta. Hogy az így történt bizonyítja egy másik magyar legionárius levele, amelyben beszámol a nyomozásról, a melyet Breuer ott tartózkodásáról és azért végzett, mert Breuer a per folyamán azt állította, hogy őt a hatóságok fölismerték, kiutasították s ezért nem segédkezhetett Baynak a szökésben.

A levél erre vonatkozó része a következő:

Megbízásodban eljárta a dologban. Én és a Peskér intéztük el a dolgot, mert más senkinek se kellett tudni, hogy irtál Breuer hétfőn 19-én érkezett ide Belabbesbe este vonattal és már kedden este elhagyta a szállodát, de azt nem tudjuk, hogy akkor elutazott-e vagy nem, de oda többet nem ment vissza, tehát ebből azt hiszik, hogy elutazott. Arról meg éppen nem tudnak, hogy kiutasították volna. Cédulát az illető nem adhat, mert ő is fázik és egyáltalán nem akar többet mondani se a dolog felől, ruháról semmit nem tud. Egyáltalán semmit, hogy ott hagyott volna valamit. S mi ebből látjuk, hogy csak pénzt akart tőled és azt eleget is zsebelt. A körutazáshoz elég is neki.

A szegény magyar legionárius neve volt itthon Dittmann S. H. R., ott az idegen légióban Sapeur Nro 7897. — ha még él.

Sz. 6203/1911.

HIVATALOS IGAZOLVÁNY.

A cirkvenicai járási hatóság mint elsőfokú egészségügyi ezennel hivatalosan bizonyítja, hogy sem Cirkvenicán sem környékén kolera-eset vagy bármily egyéb súlyosabb természetű ragályos betegség elő nem fordult, mivelhogy az egészségügyi klimatikus és geológiai viszonyok a lehető legkedvezőbbek.

J á r á s h a t ó s á g.

Cirkvenica, 1911. június hó 28.

Járásfőnök

m. h. Dr. Vuchetich, s. k.

HIREK.

— Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban vasárnap, július 2-án prédikálni fognak: a Nagytemplomban Boér Károly s. lelkész, a Kistemplom-

Vigyázz! Vigyázz!
Kékre festett kirakat!

ban 9 órakor G. Szabó Gábor s. lelkész, 11 órakor Nagy József s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, az ispotályi templomban Horpai Gábor s. lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Nagy István főiskolai szenior.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Oláh Károly segédlelkész végzi az istentiszteletet.

— Némethy és Ottlik államtitkárok Debreczenben. A Hortobágy csatornázásának kérdésében teendő döntés érdekében, mint már megírtuk, a földmivelésügyi miniszterium és a belügyminiszterium több vezető embere járt ma Debreczenben. A déli gyorsvonattal megérkezett Ottlik Iván földmivelésügyi miniszteri államtitkár és kísérete, akik kimentek a Pallagra, ahol a délután folyamán az iskola gazdaságát tanulmányozták. Este 7 órakor érkezett meg Némethy Károly belügyi államtitkár a feleségével, Rakovszky György és Lisznay Danó Tihámér földmivelésügyi miniszteri tanácsosok, Vinnay Géza miniszteri osztálytanácsos és Barcza Ernő fogalmazó, a kik a Bikába szálltak, ahol bankett volt. A miniszteri tisztviselők és a város küldöttsége holnap kimennek a Hortobágyra, ahol megtekintik azt a részt, melyet öntöző csatornával akarnak ellátni.

— Hajdúvármegye közgyűlése. A vármegye törvényhatósági bizottsága e hó 6-án délelőtt tíz órakor tartja meg Debreczen város nagy termében rendkívüli közgyűlést, amelyre a meghívókat most bocsátották ki. A tárgysorozat összesen 21 pontból áll s leginkább a községek és városok ügyeit öleli fel.

— A szoboszlói polgármester temetése. Ma délután temették el nagy részvét mellett Hajduszoboszlón a hirtelen elhunyt Gáthy Tóth János polgármestert, akinek temetésén az egész vármegye képviseltette magát. A megyei tisztikar, Kovács Gyula alispán, a városok és községek képviselői kísérték ki a derék, közszeretetlen állott ember koporsóját amelyre igen sok koszorút küldtek. Igen sok részvétávirat érkezett a városhoz és a gyászoló családhoz.

— Uj ügyvéd. Dr. Szabó Sándor debreceni ügyvédjelölt Budapesten a napokban tette le az ügyvédi vizsgát. — Az új ügyvéd Debreczenben nyitja meg irodáját.

— Írásbeli vizsgák a közigazgatási tanfolyamon. Ma folytak le az írásbeli vizsgálatok a közigazgatási tanfolyamon. A vizsgálaton, amelyen Rásó Gyula kir. tanácsos, ny. alispán a tanfolyam elnöke elnökölt, a város háza közgyűlési termében volt és reggel 7 órától este 7 óráig tartott. Az eredmény nagyon jó.

— Bánffy Dezső-utca. Budapesti tudósítónk táviratozza: A székesfőváros törvényhatósági bizottságának a napokban tartandó közgyűlésén Taubner Vilmos bizottsági tag indítványozni fogja, hogy a Bimbó-utcát az elhunyt Bánffy Dezső báró nevére kereszteljék el.

Tavaszi újdonságaim megérkeztek. Blouz kelme mtr. 10 kr., selymek blouzra mtr. 25 kr., csipke kelme mtr. 29 kr., csipkék mtr. 01 kr., kosztüm kelmék mtr. 38 kr., himzet batiszt mtr. 16 kr. Szalagok, bélések, aplicatiók, fehérneműk, rövid árúk, kiegészítők, szönyegek meglepő árakban **II. Molnár Lukács** Kossuth- és Batthanyi-u. sarok, színházzal szembe

Maradékok mindenféle árakban.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piac-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Brany János-utca 16. sz.

mosó intézete Piac-utca 61.

mok és emberi testek alól. A szerencsétlen asszony súlyos sebeket, míg a többiek könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— **Ékszerlovaj cseléd.** Zoér Ferencné debreceni lakosnő a múlt héten följelentést adott be a rendőrségnél, hogy tőle ismeretlen tettes egy brillians gyűrűt és egy melltűt lopott el. A rendőrség részéről Dobos József rendőrbiztos végezte a nyomozást nagy ügyességgel és körültekintéssel. Kitarító nyoma mozása sikerrel is járt s Dobos rendőrbiztos kiderítette, hogy a tolvaj Deme Eszter hajdubagosi leány, aki mint cseléd szolgált Zoérnénél. Szolgálatát alatta követte el a lopást, amelyet csak a múlt héten vett észre a károsult. Dobos rendőrbiztos a városban csakhamar meg is találta Deme Esztert, akinél a melltűt is megtalálta. Dacára ennek sokáig tagadta Deme, hogy ő volna a tolvaj, végre azonban megtört és bevallotta, hogy a brillians gyűrűt a Csapó-utcai zálogházban zálogosította el. A tolvaj cselédleány ellen az ügyészség megindította a vizsgálatot.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő párok jelentkeztek ki hirdetés végett. Kovács János — Kerekes Erzsébet, ifj. Kertész Mihály — Török Piroška, Szoboszlai Péter — Kovács Róza, Sorbán István — Sipos Róza, Fekete Vilmo — Lukács Etelka, Törzsök Imre — Képes Gizella, Nagy János — Csizmadia Eszter, Soós Lajos — Kovács Margit, Görög József — Fekete Irma, Nagy József — Kerékgyártó Eszter.

— **Villamos vasúti baleset.** A Hatvan-utca 5. szám előtt ma délután a 13-as számú villamos kocsit elütötte Grünbaum Sándor 5 éves fiút. A rendőrség megállapította, hogy a villamos kocsit vezetőjét nem terheli felelősség a balesetért, amely úgy történt, hogy a kis fiú egy üzlethelyiségből kiszaladt az utcára s neki futott a villamos kocsit hátsó feljéről. A fiú sérülései jelentéktelenek, a fején és az alsó lábszárán vannak kisebb horzsolások. Spiegel Miksa orvosnövendék, aki azon a villamoson utazott, részletesen a megsebesült fiút első segélyben.

— **A zenekonzervatoriumi beiratkozások** július 3-tól 6-ig tartanak. Az intézet új helyisége a Dóczy intézettel szemben, Kossuth-u. 20. sz. a. lesz. A beiratkozások azonban a régi helyiségben tartanak. (Piac-u. 20. sz.) Tandij 8 kor. a felső osztályokban 10 kor. havonként. Bővebb felvilágosítással P. Nagy Zoltán igazgató a hivatalos órák alatt (d. e. 11—12, d. u. 5—6) szolgál.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Glück Izidor izr. 70 éves, Csapó Elek ref. 2 hónapos, Fekete József gör. kath. 5 éves, Kovács Lidia ref. 43 éves, Berecz Imréné róm. kath. 64 éves.

— **Belépési felhívás** a Központi Bank mint Szövetkezet (Piac-utca 65.) 1911. július hó 1-én kezdődő VI-ik évtársulatába. Belépő tagok olcsó kamatláb és kényelmes visszafizetés mellett kölcsönöket kaphatnak. 1 törzsbetét 50 fillér.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő házasságok jelentettek: Török Elemér — Rozenberg Lili, Török Zoltán — Rozenberg Ilona, Dezső István — Kovács Juliánna,

dr. Imbrik József — Fekete Zsófia, Szatmáry Árpád — Tóth Ida, Domján István — Demeter Rózsika, Stern József — Klein Rozalai, Kupferstein Elek — Kláhn Olga.

— **Cukorbeteg** olyannyira makacs székrekedései ellen valóságos specifikum a **Ferencz József-keserűvíz.** Reggel éhgyomorral adunk 1 decit felmelegítve.

Az igazi Ferencz József-keserűvíz az összes hashajtó-szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán tulszárnyalta már. Ezt bizonyítja Cantani tanár a lángeszű kutató is, mikor azt írja, hogy a természetes „Ferencz József” keserűvíz nemcsak mint könnyű hashajtószert nyilvánítja hatását, hanem lassankint olyannyira javítja a gyomor működését, hogy teljesen pótolja a karlsbadi vizeket!

Kérjük az üzletekben és gyógytárakban határozottan valódi Ferencz József-keserűvizet, nehogy valamely gyenge forrás vizét kapjuk!

— **Letartóztatott nagykereskedő.** Szatmárról táviratozzák: Unger Ármin szatmári díszműkereskedő nemrégiben Halmiban fióküzletet nyitott. Háromszor, négyszer annyi árut kezdett vásárolni, mint azelőtt. Az árutartozások most 150 ezer koroná tesznek ki. Néhány nap előtt Unger fizetéseketelenséget jelentett be. A hitelezők részéről dr. Fried Vilmos és dr. Vándor Mihály budapesti ügyvédek leutaztak Szatmárra s ott megállapították, hogy a szatmári és halmi-i üzletben összesen tízezer korona értékű áru van felhalmozva, a többi pedig büntársak segítségével elrejtette Unger. Feljelentést tettek a csaló kereskedő ellen, a kit ma Morvay Károly vizsgálóbíró csalárd bukás címén letartóztatott.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debrecenben f. hó 7-én azaz pénteken egész nap és 8-án szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Öngyilkos szándékkal revolvergolyókat nyelt.** Szerdán délután Z. Mariska a kaposvári Ferenc József-kávéház kassza-tünderé rémülten állított be egyik kaposvári orvoshoz és gyors segítséget kért nagy gyomorfájása ellen. Az első pillanatban azt hitte az orvos, hogy a leány megmérgezte magát és azonnal gyomormosós szerszámát szedte elő az üvegajtós szekrényből. A kérdeztések során azonban csakhamar kiderült, hogy a leány bár öngyilkos szándékkal vett be valamit, ezt azonban gyomormosással eltávolítani lehetetlenség. Az orvos alig tudta a komolyságát megtartani, amikor a leány elmondta, hogy már hétfőn szerelmi bánatában kért revolvergolyót nyelt le, azóta egyre azt várja, hogy a golyók elszűljenek, de hiába. E helyett néhány órai kínos nyomást érez a gyomrában és most szeretné, ha a golyókat eltávolítaná. Az orvos előbb szavát vette a leánynak, hogy több öngyilkossági kísérletet nem követ el, aztán recipét irt a halálra elkészült kaszirnőnek.

— **Burg Izsó** fényképészeti műtermében tanuló felvétetik, Kossuth-utca 24. sz. alatt.

— **Megvert mezőőr.** Hosszupályiból jelentik: György János és Rác Mihály hosz-

szupályi lakosok szikfüvet szedtek a mezőn, miközben miközben a Bernáth-féle birtokra is átmentek. A birtok csőzse Szabó Imre figyelmeztette őket, hogy tilos területen járni, majd később megakarták őket zálogolni, mire György és Rác lapátjaikkal úgy megverték a csőzst, hogy az egyik kezére nyomorékká lett. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

— **Egy jó családból való fiú ifj.** Gyürky Sándor papirkereskedésében tanulóul felvétetik.

— **A Debreceni Kereskedelmi Betegségügyi Egyesület hivatalos órái** június 1-től délelőtt 9—12-ig, délután 3—5 óráig tartanak meg köznapokon; vasárnap délelőtt 9—11-ig van hivatalos óra. Pénztári órák köznapokon délután 3—4-ig lesznek.

— **Építkezési kölcsönöket gyorsan és előnyösen folyósít** a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet. Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a szünidei tanfolyam július hó 3-án megkezdődik. Beiratásokat elfogad Péterfia-u. 2. sz. bármely időben, telefon 510 szám.

— **Modern faliképekben** állandó ujdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

— **Igyunk Anna Kristályvizet,** fél literes palack ára 4 fillér, egy literes 8 fillér. Telítotelep Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

— **Fürdő időnyre!** Remek választék fürdőköpenyek, fürdőlepedők, uszóruhák, turistaingekben, nyáripaplanok, divatos harisnyák és zsebkendőkben, egyszerű és díszes batist fehérenemű, jó mosó zefírek, batistok és kartonokban, Kardos László Debrecenben, Kossuth-u. 9. vászon, fehérenemű és menyasszonyikelenye üzletében.

Megnyitva GLÜCKEDE

ujjonnan berendezett
cipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreceni első takaréknál új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

Pontos zseborák Halász Nándor

ujjonnan berendezett arany, ezüst, ékszer, éra üzlete
a Debreceni Első Takaréknál új épületében.

— **Lüster köpenyek,** kötött kabátok, uti felöltők óriási választékban Halmágyi áruházában.

Csipke, tüll és szövet függönyök, ágy és asztalterítők, kokusz szőnyegek, lábtörölők, paplanok, matracok Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

Egy hölgy Steckenpferd-Hilfsmiszappannal (Márka bottló.)
Bergmann & Co., Tetschen a E. Darshja 80 f. Kapható minden gyógyszerárban, drognáriában és parfümüzletekben stb.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbetegségeknél, közpénynél, cukorbetegségnél, vérhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Nagyközségi gyógyvizet készítenek és értékesítik.

SCHULTES ÁGOST

Szinyo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudelf-csapat 8.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debrecen, Piacz utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk

betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámitolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előlegek értékpapírokra. — Bel- és külföldi pénzpapírok adás-vétele. — Parcellázási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindenemű üzletek. — Értékek átvétele megőrzés és kezelés végett (safe deposit). Árukereskedelmi üzletek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
cseszesemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
30 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.
1 debez 1 kor 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Brespektus ugyanott.

Órák és ékszer
nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY
órák és ékszerész

Piacz-u. 75. szám.
Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol mindegyik tárgyon szabott ár van feltüntetve.

Butorcsarnok megnyílt
Hunyadi utca 17. szám
(Demetrovics-palotában.)
A csarnokban eladott műbutorokért

Kovács Gyula
műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Habár Mihály perujtása. Heltai Ferenc és Sztérynyi József volt államtitkár legutóbbi parlamenti csatározásai, de különösen a zárszámadási bizottság legutóbbi közölt tárgyalásai, arra indították Habár Mihályt, hogy perujtással éljen a Sztérynyi-féle sajtópörben. Erre mutat legalább az a kérvény, amelyet Habár Mihály védője, Gál Jenő dr. tegnap nyújtott be a képviselőház elnökéhez s amely így hangzik:

„Nagyméltóságú Elnök Ur! Sztérynyi József nyug. államtitkár ur panaszára a budapesti kir. esküdtbíró Habár Mihály lapszerkesztő védelemet fogházbüntetésre ítélte rágalmozás vétsége miatt. A képviselőház, de különösen a zárszámadási bizottság legutóbbi tárgyalásai megerősítették azon korábbi meggyőződésemet, hogy Habárt ez ügyben teljes bizonyítás mellett nem szabad elítélni. A teljes bizonyítás ut-

ban van. A bíróság előtt teendő perujtási lépéseim, olaját a zárszámadási bizottság okmányai képezik, melyek új bizonyítékai Habár Mihály ártatlanságának. Védői minőségemben kérem Excellenciádat, kegyeskedjék megengedni:

a) hogy a zárszámadási bizottság ezen ügyvel kapcsolatos összes okiratait elolvashassam;

b) hogy azokról hiteles másolatokat vehessek.”

A perujtási kérelemben a védő nemcsak a zárszámadási aktákra hivatkozik, mint új bizonyítékokra, hanem újabb tanúként kéri kihallgatni Sándor Pál, Heltai Ferenc, Nagy Sándor országgyűlési képviselőket, a zárszámadási bizottság összes tagjait és magát Sztérynyi Józsefet is, eskü alatt.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arczorómet
Fáy szappant
és Fáy poudert

mint legjobb arczszépsítő szer, melynek használatától minden szeplő és májfolt 3 nap alatt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszertárába
Kossuth-utca 8. (A színház mellett.) om

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

Molnár Ernő veszi a debreceni 3065. sz. házban foglalt Timár-utca 31. sz. házat Török Bálint és neje Juhász Zsuzsánától 38000 kor.

Dr. Gáspár Géza veszi a debreceni 9339. sz. házban foglalt 1793 négyszögöl Sestakerti szőlőt Hadházi Imrétől 1400 kor.

Nagy József és neje Ferenczik Zsuzsánna és öz. Nagy Józsefné veszik a debreceni 6040 sz. házban foglalt 704 négyszögöl Boldogfalvikerti szőlőt Kalmár Lajos és társaitól 8200 kor.

Dudás István és neje Szabó Erzsébet veszik a debreceni 7244. sz. házban foglalt 152 négyszögöl házhelyet Wolafka Antaltól 600 kor.

Stenszki Gyula és neje Farkas Mária veszik a debreceni 9677. sz. házban foglalt 136 négyszögöl házhelyet Márton Kálmántól 822 kor.

Dr. Horvay Róbert és neje Kovács Irén veszik a debreceni 5688. sz. házban foglalt Darabos-utca 61. sz. házat Simon Mihályné és társaitól 26000 kor.

Szabó József és neje Pósa Mária veszik a debreceni 3525. sz. házban foglalt 801 négyszögöl Ujkerti szőlőt Zelinger Ede és nejétől 5900 kor.

Terménytőzsde.

Schwarz E debreczeni bizományos távirati jelentése.
Budapest, 1911. július 1.

Készáru 20 olcsóbb a ma megjelent miniszteri kimutatás a búzát 44.3 tized millió, 46.1 tized, 12.6 tized millió a múlt év 13.2 tizedre tagsálla, felmondott 8.6 ezer méter-mázsa tengerit.

1911. októberi buza	11.58	—
1912. ápril buza	11.86	—
1910. májusi rozs	—	—
1911. októberi rozs	9.30	—
1910. májusi zab	—	—
1911. októberi zab	8.	—
1911. jul. tengeri	7.24	—
1911. aug. tengeri	7.38	—
1912. áprilisi tengeri	6.67	—

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő saját gyártmányú fém-, női- és gyermek cipők mélyen le szállított árban adtnak el

Fischer Menyhért elzáró üzletébe
Piacz-u. 3. sz. Üzletemet újonnan berendezve és legnagyobbira Piacz-u. 9. sz. alá a volt Márton Gyula helyiségébe helyezem át

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközlök
1 évi jótállás mellett.

KLEIN ÉLIÁS

órák és ékszerész
Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Regény-csarnok.**FEHÉR FALAK.**

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szébenyei József.

I. FEJEZET.

A zárda kapujában.

Mater Barbara megcsókolta Ulusínát mindkét orcáján és bár a püspök a bucszásnak ezt a formáját nem követte, a derék ember kedvesen mosolygott, amint a zárda kapujáig kísérte a hugát.

Tulnan, Bécs utcáin a tél uralkodott; az utcákat hó borította és úgy tetszett, hogy a tél még jó ideig akar uralkodni.

Január negyedike volt és szakadatlan fagy volt már december eleje óta. Az utcák fehérek, keményre fagyottak voltak, a zárda-templom ereszeit jégcsapok cifrázták és az öreg portás szakállát, mire a püspököt kocsi-jához kísérte, fehér zuzmára borította. Ulusina kiment a keskeny utra, ahol a szánkók

Löfkovits Arthur és Társa

30 év óta fennálló órák ékszerész és
ezüstnemű üzlete július 1-től kezdve

PIAC-UTCA 44.

Dr. Ujfalussy házban.

csilingelve siklottak és a gyalogosok topogva jártak, hogy meg ne fagyjanak. Itt minden a tél uralmáról és szépségéről beszélt.

— Isten vele, kedves mater— mondta a kis öreg apácához fordulva és megcsókolta a kezét a Benedictinus-ruhába didergő maternelnek.

— Isten vele, kedves mater. Nemsokára visszajövök.

— Vagy mi kényszerítjük a jó matert, hogy eljőjön hozzánk Rabkába — mondta a püspök fölemelve hosszú szoknyáját, nehogy a fagyos hó beleragadjon. Annyi óvatossággal és gondnal járt ez, hogy egészen megfélekedezett Rudolf grófról, aki majd megfagyott már a hosszú várakozásban. Az orra és a kezei kékre váltak a hidegtől.

— Édes Ulusinám, hogy nem is gondoltam rá, nézd itt van Rudolf gróf is.

Ulusinából majd kitört a meglepetés, de visszafojtotta a hangját és csak a fejével biccentett egy mosoly kíséretében. Aztán mindnyájan beszálltak a kocsiába, amely sebesen vitte őket a vasuti állomás felé. Ulusina fiatal, de csak látszólag boldog, nem nagyon áldotta nagybátyját ezért a kivonulásért.

— Oh, hogyha Bécsbe mennék most, milyen más volna! — mondta szomorúan.

— De gyermekem, hát nem szívesen mégy Rabkába, az örökségre?

Tagadólág rázta a fejét és szeretettel nézte az üzleteket, a nyüzsgő utcákat és a mellettük elsikló szánokat. Életének tizenöt évét a zárdában töltötte és most volt huszonegy esztendő.

— Kedves bátyám, — tiltakozott, — ha csak egy pillanatra el tudnád feleltetni azt az örökséget.

Ő excellenciája többre becsüli a kenyeret, mint a sőt, — mondta Rudolf gróf, akit észre se vettek ez ideig. Ulusina érdektelenül hallgatta és elfelejtette, hogy a püspök valaha szépnek mondotta Rudolfot.

— En is úgy vagyok vele, — felelt türelmetlenül, — de képzelje, gróf, tizenöt évig zárdában lenni, aztán rögtön elhajtani Bécsből. Ez legyen az én örökségem?

— Ő szentsége édesen mosolygott. — Semmi elégedetlenség, gyermekem. Mától kezdve a magad ura vagy. Mondd ki a szót és azonnal berendezünk neked lakást Bécsben.

Ulusina tapsolt örömeiben. — Már ki is mondtam a szót! Állítsátok meg a kocsit.

— Arra nincs szükség, — mondta Rudolf gróf, — amennyiben már itt vagyunk az állomásnál.

Szolgák siettek elő a nagy állomásról, köszöntötték a jó püspököt és le akarták segíteni a szép leányt a kocsiról, de ő könnyedén leugrott. Egy utolsó vágyakozó pillantást vetett a városra és már bele is egyezett az utazásba.

Asszonyokat könnyen lehet kormányozni, ha a gyepőszárat lazán tartjuk. Mivel ott maradhatott volna, ha akart volna, tehát nem akart.

— Nos jó, — mondta, — ha csak egy rémes hét lesz az egész, nem bánom. Mindjárt indul a vonat, bácsi?

— Tíz perccel tíz után, — felelt a püspök és mivel leejtette az ernyőjét, a pénztárcáját is utána ejtette, hadd lássák, hogy nem törődik vele.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Bortörkösznek a bor károsításához!

MATTONI-FÉLE
GLESSHÜBLER
SOMYÓVIZ

Az egész világ
a bor károsítását
a károsítástól
a károsítástól
a károsítástól

A legelegánsabb
Nyári ruhák
Prelovsky Andrásnál
készülnek
Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint“, mely bármely testrész izzadását megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika crém, páratlan hatású arczszipító szer, ára 1 kor Ducika szappan, ára 70 fill Ducika puder, három színben ára 1 kor

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóbor-szesz, az eddigi sóbor-szeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsépp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek csakis a

Balázs Ödön utóda **HARSÁNYI LAJOS**

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárban
Debreczen, Csapó-utca 18. szám
alatt kapatok.

500 koronát

fizetnek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büszlik. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogeriában. Csakis „Bartilla fogviz“ néven. Hamisítások bejelentése jól jutalmazatik. Oly helyekre hol nem kapható, hirtelenre küldök 7 üveget 5 kor. 80 fillérért.

Előrehaladt női és gyermek kalapokat

idény miatt mélyen leszállított árban bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére.

SCHIMMER MÓRNÉ, női kalap divatterme **Hatvan-u. 12.**

Egy kalapdíszítő és egy ügyes kézi leány azonnal felvétetik.

László Zsigmond
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
Rákóczi-utca 3. sz.

Képviselő

Kávé, Tea, Főző és Táblaolaj eladására

kerestetik

egy szállítóképes nagyon szolid Trieszti céghez. Ajánlatokat „Trieste W. O. 5321.“ továbbbit Annoncen-Expedition Rudolf Mosse Wien, I.

A Bankgyesület részvénytársaság

Piacz-utca 72. sz. alatti üzlet-

helyisége f. évi augusztus hó

1-től ugyancsak Piacz-u. 72. sz.

alatti háznak első emeletére hely-

eztetik át és így a jelenlegi föld-

szinti helyisége f. évi augusztus

hó 1-től kezdődőleg egészben,

vagy kisebb helyiségekre osztva

bérbe adandó.

Értekezhetni a bank helyiségében a hivatalos órák alatt.

Kaszás telepen

Fancsoviós-utczán a vámospércsi-ut közvetlen közelében

házhelyek

igen előnyös feltételek mellett eladók. A föld vályogvetésre alkalmas. Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére.

Vevők a Jelzálog és Hitelbanknál (Piacz-u. 30. földszint) jelentkezhetnek, hol a telkekre és esetleg az építkezésre megfelelő kölcsönt is kaphatnak.

Felhívás!

A magyar irodalom és művészet minden ágában a forrongások és megújulások idejét éljük. Új hitet, új célokat hirdetnek a holnaposok, kik a magyar költészet és zamatát akarják megőrizni.

A női szépséget, melyben a költészet minden bája, elbűvölő harmóniája összpontosul, ugyancsak a modern kor fegyverével, értelmetlen, kipróbált arckrémmel, szépitőszerral kell az ódsi vénülés ellen megvédelmezni.

A női szépség költészetének egyik kiváló eszközeivel a törv. véd.

Dr. Biró-féle Havasi Gyopár

crémnel, ez a legnagyobb mértékben sikerült is. A jelenkor modern női csaknem mindannyian használják a női szépség e biztos hatású eszközét.

A dr. Biró-féle HAVASI GYOPÁR-CRÉME ára: Nagy tégely 1 K. Mosdóvíz 1 K. Szappan 70 f.

Főraktár: Kolozsvár,

Dr. Biró-féle gyógytár, Mátyás király-tér 6. sz.

Kapható ma már minden gyógyszerárban és drogeriában.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Intelligens, 22 éves életerős fiatalember urilasszonnyal vagy leánnyal igaz barátságot kötne. Discretiot becsületszavammal biztosítom. Leveleket «Laci» néven kiadó-hivatalba kérek.

Uri leány olyan intelligens ember ismeretességét óhajtáná, ki hű barát tudna lenni és futó kalandra vágyik. Leveleket a kiadó-hivatal «kicsi nő» jellegével továbbít.

Mindenkinek 12 darab jól sikerült fényképes levelezőlap 3 koronába kerül. 12 darab bélyeg fénykép 50 fillér. Piacz-utca 34. szám alatt. A címet ne tessenék össze tévesztetni.

Betöltendő.

Theologus, julius és augusztus hónapokra d. e. órákban hivatalt vállalna. Czim a Főiskolai kapusnál.

Műasztalos tanuló fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Tisztességes takarítónő felvétetik Hatvan-utca 31. udvarban hátul jobbra.

Lakatos segédek és tanulók felvétetnek Baránnál, Piac-u. 66.

Tanuló fizetéssel, boltiszolga ben kosztra felvétetik. Fried D. Lajos, Piacz u. 72.

Munkás leányok felvétetnek. Honvéd-u. 16.

Kereskedelmi, jeles eredménnyel végzett, gép és gyors írászathoz értő fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadó-hivatalban.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Házlásszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Allandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemű kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörkölve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szönyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Eladó ház. A Darabos-utcai 33. számú házamat eladom. Értekezni lehet a kifüggesztett kiírás szerint.

Figyelem! E hóban nyílt meg Hausner Salamon reklám áruháza Csapó-u. 20. szám (zenede épület) hol is egy tömegben szalon futó szönyegek és függönyök, női és férfi öltönyök és felöltők, kosztümök, delinek, batisztok, szövetek, kartonok és lüszterek versenyen kívüli olcsó árban lesznek elárúsítva. Az áruk heti vagy havi részletre is kaphatók. Paplanok és madráczok mérték szerint készítettnek. Továbbá pongyolák 5 koronájával, bluzok, gyermekruhák és kötény készen és mérték szerint is kaphatók.

Veres-utcai 5. számú ház kedvező fizetés mellett eladó vagy földbirtokért elcserélendő. Czim a kiadóban.

180 drb herélt szőke négy hónapos malacz eladó. Mandel Dezső, Kölcsey-utca 5.

Allig használt gázcsillárok jutányosan eladók. Arany János-utca 23.

Vizsgai jutalomkönyvek beszerzése előtt feltétlenül keresse fel a Harmathy antiquariumot Fűvészkert-u. 14. Óriási raktár! Uj példányok, remek diszkötésben leszállított áron kaphatók! Iskolák, intézetek kérjenek árjegyzéket.

Boros hordók, használt és új Péterfia-utca 76. kaphatók.

Hadházi állomás mellett szőlő télen-nyáron lakható épülettel eladó.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Eladó nagy mennyiségű jó száradású gypszena. Molnár Sándor Naderer-pusztá Körösladány, Békésmegye 1188. sz.

Zsákok, vízmentes és restáló ponyvák ugy kölcsön, mint megvételre igen olcsón beszerezhetők **Fohn József** zsákkészletében Petőfi-tér, a pályaudvar közelében.

Máramaros-Lonkán a »Kuzii« trónörökösünk vadászkastélya mellett, az országút mentén, 800 méter hosszúságban elhúzódva, »Erdészvölgy« állomással szembe. 18. kat. hold különböző fákából álló fiatal erdő, napon fekvő, kitűnő fényű levegő, nyaralónak s gyümölcsösnek kiválóan alkalmas, szabad kézből eladó. Libermann Mózes Lonka, u. p. Nagybocksó, vagy Dr. Vider Géza m.-sziget ügyvéd urnál. Telefon szám 77.

A Boesky kertben 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Munkások figyelmebe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a **Munkás bazarban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann cégégnél.

Elhatároztam, hogy kész női ruhákat és blouzokat többé nem tartok, ezért most féláron eladok 200 drb selyem és szövet blouzt, 50 drb lüszter, vászon és szövet Costümöket, 50 drb pongyolát. Tisztelettel Farkas G. A. és Társa Piacz-u. 6. Kola-ház.

Jól jövedelmező vállalat három-négyezer korona befektetéssel, mely egy családnak biztos megélhetést nyújt, családi okok miatt eladó. Czim a kiadóban.

Debreczenhez közel fekvő és vasuti állomással bíró községben részben fekete, részben homokos 340 holdas jó minőségű tagbirtok 20 hold dohányengedélyvel, 18 hold fajszőllővel, a szükséges és jó karban levő gazdasági épületekkel kedvező feltételek mellett eladó, esetleg 1911. október 1-től haszonbérbe kiadó. Felvilágosítást ad Dr. Szűcs Géza ügyvéd Debreczen, Széchenyi-u. 14. szám alatt.

Retezár-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelység felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Bor eladás. 70 hektoliter kitűnő 1908. évi Ezerjő Rizling Molnár Lukátsnál Debreczenben.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Modern lakás irodának és egyletnek alkalmas kiadó. Bővebbet Kohn sirköraktárában.

Behlen-u. 12. sz. háznál, külön bejáratu két utcai szoba butorozva, vagy anélkül, irodának is alkalmas, továbbá egy udvari butorozott szoba kerre nyíló ablakkal kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Kiadó sarokbolt (eddig mézszáros üzlet) akár milyen üzletnek megfelelő. Morgó-utca 9.

Forgalmas helyen, piacchoz közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Különbéle.

Urinőnél ebéd vacsorát kaphatnak izr. urak, esetleg lakással. Czim a kiadóhivatalban.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Mindenemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a »Seres Testvérek« Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Erdemes Debreczenből Kassára Haltenberger Béla országos híru ruhafestő és vegyítisztító gyárába küldeni a ruhákat, mert a czég bórmentve küldi vissza Debreczenbe a csomagokat. **Gallérok,** kezelők tükörfényvel hófehérré tisztíttatnak.

Welsz Ferenoz épület és mű-butor asztalos József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Tátrágánóc gyógyfürdő

Nyitva május hó 15-től szeptember hó 15-ig.

Kassa-Oderbergi vasut fővonalán: gyorsvonatok feltételes megállóhelye. Pósta, távirada, telefon helyben.

Természetes szénsavdus forrásával kitűnő gyógyhatású:

Vérszegénység	Gyomorbántalmak
Szívbetegségek	Bélhurut
Reumatizmus	Női bajok
Köszvény	Neuraszténia
Izületi csusz	Angolkór
Vesebaj	esetelben.

Méltányos árak. — Penzió. — Olcsó száraz szobák. — Kitűnő ellátás. — Figyelmes kiszolgálás. — Az elő-évadban a szobaáraknál 20%, az utóidényben 40% árengedmény.

Állandó fürdőorvos Budapestről.

Prospektust és minden egyéb felvilágosítást díjtalanul küld: május 1-éig **Gánóc fürdőgondnokság** Kassa. Május 1-étől **Fürdőigazgatóság Gánócfürdő.**

Péterfia-utcai

14. számú ház eladó.

Értekezhetni a **Lezámtóló és Pénzváltó Bank r. t.-nél,** Piac-utca 19. sz.

1200 hold szántóföldből

álló birtok a Szeged-temesvári fővonal mentén

eladó.

Ügynöki közvetítés mellőztetik. Venni szándékozók leveleit «Elsőrendű» jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

„M-1-1-1” — Papa megengedte! Hissz' valódi JACOBI-féle Antialkohol- és cigarettahüvelyek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és ízletes kitanó minőségű

üveg és porcellánművek

valamint alpakka, alpakka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerít gyertyatartók stb.

Lám Sándornál

Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítőknek.

Tetra rubázat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fürdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és pelenka. Ajánlható kitünő minőségek.

Donogán és Somossy

üzégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák, Kalapok, Papucsek, Triko és :-: Pique paplanok :-:

nagy választékban!

REICHMANN DIVATÁRUHÁZA,

Royal szállodával szemben.

Csodás csipke-blousok: Kor. 2.20, 3.50, 4.50 és feljebb. Japán blousok voile és mosó delain Kor. 2.30, 3.40. Japán blousok madeira selyem- és gáz különlegességek. — Gyermek ruhák, mosó, kreton, vászon, pike kor. 1.80-tól. Madeira és batizt gyermekruha különlegességek. Fekete cloth-szoknya Kor. 1.96-tól.

Madeira és selyem napernyők, férfi-, női- és gyermekharisnya különlegességek. Csipkefüggönyök és ágycitritők,

madeira himzett batiztok 88 fillértől.

Szabó kellékek, rövid-, díszárúk. Férfi-, női- és gyermek fehérneműek dus választékban.

Piacz-utca 85. sz. Wiener-palota.

„Gyöngyvirág Crème”

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májtalok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Szívré, fehérré és áldó teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárában, DEBRECZEN.

Bélapátfalvai

Portland és Román cement

fehér darabos fall mész, száraz tuzifa, Bol- és külföldi kőszemek egész kocsi vételnél legolcsóbban kapható

Pollák Zsigmondnál

Deák Ferencz-u. 9. — Telefon 441.

Belföldön az egyedüli Thomassalak gyár! Övökodjunk a külföldi Thomassalak-utánczattól!!

Őszi trágyázás!

A valódi lóhere védjegye

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb, minden növényhez alkalmazható, foszforsavas műtrágya, melynek tisztaságáért, beltartalmáért és porfinomságáért mindenkor garantálunk.

Magyarországon 30 év óta van legjobban bevezetve!

Minden zsák ezen védjeggyel van ellátva!

Árajánlatok-, szakiratok- és minden egyéb felvilágosítással készségesen szolgál:

László Marcell

Budapest, VI., Eötvös-utca 28. sz.

a Csehszágai Thomasművek magyarországi vezérképviselője. — Vétel előtt kérjen árajánlatot! — Eredeti stassfurti káisiókkal és káinittal a legolcsóbb napi árákon szolgálhatok.

FIGYELEM!

Az idén kivételes olcsó árajánlattal szolgálhatok.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

épületta, deszka és osorépkeroszkodése, Wesslőnyl-tér 6. szám alatt (Bertagőzmalom mellett.) Kolarit elszigetelő lemez kizárólagos egyed árusítása. —

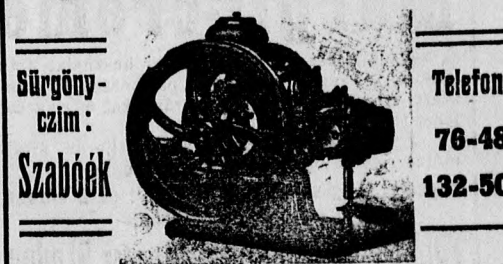
Kartelen kívül,

tehát olcsó árak. mindenkinek saját érdekei — hogy szükségletét nálam szerezze be. —

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Csak

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám. benzin motorok. Szivógázmotorok. Tejes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentvs.

Kérjük a címre ügyelni.

Sürgöny-cím: Szabóék

Telefon 76-48 132-50

LÓHEREFEJTŐ GÉPEK
EGYSZERŰ és KETTŐS
TISZTÍTÓSZERKEZET TEL 650% 1250%
DOBZÉLESEGIG GŐZGEP MOTOR S JÁRGÁNYOS HAJTÁSRA

SZABADALMAZOTT EGYESÍTETT LÓHEREFEJTŐ FELJTŐ-TISZTÍTÓ GÉPEK

OLCSÓÁRAK KÖZVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK AR-JEGYZÉKET FELHÍVÁSRA KÉRJÜNK

Szücs Ödön
— BUDAPEST —
VI. NAGYMEZŐ-UTCA 60.

Simonffy- utoza 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utoza 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézőndők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utoza 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utoza 14.

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Piac-utca 32.)

Ügyköre a következő:

Iparosoknak: Iparáguk fejlesztéséhez a szükséges tőkét megszerzzük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozzuk.

Rereskedőknek és magán személyeknek: előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszszámítási és személyhitelt nyújtunk.

Részvényeseknek: Helybeli és vidéki nyekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és földbirtokokosok bekebelezett terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb egész 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt folyósítunk.

Ingatlanok; tokok adás-vételét gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcellázásokra; megbízásokat elfogadjunk és azokat kiterjedt összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindennemű bérletre előjegyzéseket elfogadjunk és azokra bérletet vagy ezeknek megfelelő bérletet szerzünk. Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet igazgatósága Piac-utca 32. Ideiglenes telefon 880. szám.

A hölgyek tudják legjobban,

mily fontos a

SZÉP. UDE ARCZ.

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arczbőre tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arczbőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-crème

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt szepelket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehéríti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan, paratlan és csodás arcz-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 korona. Készíti és postán küldi:

FÖLDES RELEMEN gyógyszerész Aradon.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Kubek Sándor. Mihalovits Jenő, Muraközy László, Mauthner Alfréd, Jóna és Jóna. Hajdusoboszlón: Barbócz Zsigmond. — Hajduböszörményben: Erősey Gábor gyógyszerárakban.

A n. é. hölgyközönség szives figyelmébe!

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy orvosilag elismert első debreczeni mellfüző műtermem

Debreczen, a Megyeházzal szembe levő Miklósi-utca 5. sz. a. saját ház, lesz áthelyezve.

Miért is a raktáron levő legújabb, kényelmes szabású miederek leszállított árban lesznek kiárultva.

Mérték utáni rendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Goldstein Karolina.

Tisztítás, javítás jutányos árban és eszközölve.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszitve és diszitetlen minden elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsa, Kistemplom-bazár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 66.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatosak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőgépek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalozók, löhercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kékakó-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmaszájtok, boronák, sörvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, ezekké-vágók, répvágók, érállók, őrlőmalmok, egytemes aczélsék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár: László László úrnál Debreczen

Hydraulikus sajtók

szállító és gyümölcsmüst

sajtolására, nagy üzem számára 1, 2 vagy 3 kitolható kosárral

bor- és gyümölcsprés „Herkules” kettős nyomó szerkezettel, kézi hajtásra.

Gyártanak mint különlegeséget különféle nagyságban és szerkezetben, legjobb minőségben

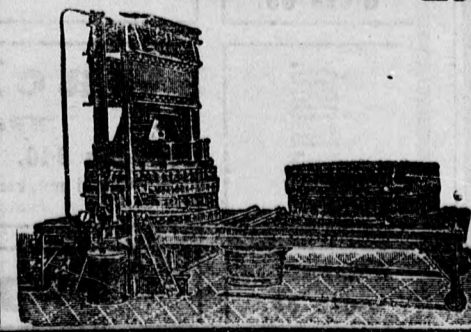
Mayfarth Ph. és Ta., Wien, III/1.

gépgyár és vasöntöde.

Spezialisták gyümölcsértékesítő és berinyerő gépekben.

Kiűntetve több mint 630 első díjjal.

Kimerítő 312. sz. ábrás katalógus ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49 a főpostával szemben.